

Museiföreningen

MUNKEDALS JERNVÄG

Föreskrifter

MfMJ 130-1

Instruktion för rangering

Gäller fr.o.m. 2018-07-01
Beslutande: Trafikchefen

Omfattar 5 sidor
Dokumentansvarig: Trafikchefen

INNEHÅLL

- 1 Allmänt**
- 2 Instruktion**
  - 2.1 Inledning
  - 2.2 Skyddsinstruktion
  - 2.3 Koppling av fordon
  - 2.4 Växlomläggning
  - 2.5 Igångsättning
  - 2.6 Signalgivning
  - 2.7 Färd på och i fordon
  - 2.8 På- och avstigning under färd
  - 2.9 Vagnar med resande
  - 2.10 Rangering och rundgång utan signalgivare
  - 2.11 Samtida rangeringar
  - 2.12 Stall, verkstad och magasin
  - 2.13 Rangering för hand

1 Allmänt

Föreskriften ingår som en del av säkerhetsstyrningssystemet för Museijärnvägen Munkedals Jernväg.

Föreskriften ersätter föreskriften MJTa 403 utgåva 2 Rangeringsinstruktion, som upphävs att gälla fr.o.m. den 1 juli 2018.

Föreskriften kompletterar förskriften i MfMJ 100 SÄO och Mf 101 TDT.

2 Föreskrifter med instruktion

2.1 Inledning

Föreskriften gäller för all personal vid rangering. Bromsare tjänstgör normalt som signalgivare.

2.2 Skyddsinstruktion

Rangering kräver särskild uppmärksamhet, till gagn för egen och andras säkerhet. Endast genom att vara medveten om olycksriskerna kan farliga situationer undvikas.

Den som rangerar skall vara klädd och utrustad så att han/hon inte fastnar i utstående föremål. På bangård där rangering pågår, krävs särskild försiktighet. Gå därför aldrig i spår, utan gå hinderfritt bredvid. Vänta vid korsande av spår tills eventuella fordon i rörelse har passerat. Försök aldrig att hinna före!

Vissa fasta anläggningar finns så nära spår att man varken kan vistas mellan anläggningen och fordon eller åka förbi på fordonssidan. Markering av sådana faroplatser sker med gul/svarta ränder.

2.3 Koppling av fordon

Fordon skall i största möjliga utsträckning sammankopplas stillastående på rakspår. Vagn måste stå stilla vid koppling då last skjuter ut över vagnsgavel eller flak.

Koppellänkar, som inte används, skall hängas upp på därför avsedda krokar eller, vid avsaknad av upphängningskrokar, placeras så att de inte kan hänga ner. Nedhängande koppellänk kan haka fast, exempelvis i en växeltunga, och orsaka stora materiella skador.

Koppellänkarna skall vara slaka vid rangering med hänsyn till växlars snäva kurvradier. Efter avslutad rangering skall kopplen sträckas såvida fordonen skall gå i växlingsätt.

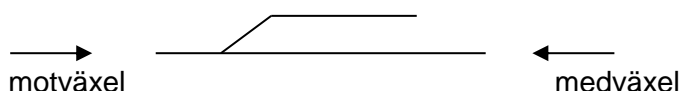
2.4 Växelomläggning

Växel får inte omläggas förrän hinderfriheten till det spår som växeln skall läggas är kontrollerad.

Vid omläggning förs klotet över till det nya läget, och trycks ned. Kontroll skall ske av att växlens anliggande tunga sluter väl intill stödrälen vilket är särskilt viktigt vid motväxel på grund av urspårningsrisken.

Även medväxlar måste dock omläggas fullständigt då en växel tar skada av uppkörning.

En växel benämns olika beroende vilken färdriktningen är, se följande skiss:

2.5 Igångsättning

Rangering får inte sättas igång innan signalgivaren gett signal eller muntligt besked. Innan signal till rangering getts skall signalgivaren förvissa sig om att rörelsen kan ske utan fara, vilket bl. a. innebär:

att fordonens bromsar är lossade och att fordon inte är förstängda med bromssko eller liknande

att utåtgående dörrar och luckor är stängda, och att utskjutande last inte förekommer

att fordon som skall skjutas är sammankopplade; att hinderfrihet råder och

att växlar inom 25 m avstånd i färdriktningen är rätt lagda att förare underrättats om rörelse som kräver särskild försiktighet

Omedelbart före igångsättning varnas personer i spår eller farlig närhet därav.

2.6 Signalgivning

Under rangeringen skall, för ett gott samarbete, då och då föraren informeras om kommande rörelser.

För att vid inbromsningar öka precisionen och undvika ryck skall stoppsignal alltid föregås av "sakta", som efter behov ges olika tidigt och olika länge. Bromssträckan varierar med olika lok. Hög vagnvikt, spår i lutning och spårets beskaffenhet (rostigt, fuktigt, oljigt, igenväxt m m) förlänger bromssträckan.

Endast vid fara, behöver "stopp" inte föregås av "sakta". En omedelbar nödbromsning krävs i sådant fall.

För att förtydliga riktninginstruktionen kan signalgivaren ge muntligt kommando; back i maskin resp. framåt i maskin.

2.7 Färd på och i fordon

Uppmärksamheten skall i huvudsak riktas framåt i färdriktningen. De för växlingspersonalen avsedda fotsteg och handtag som finns på fordonen skall användas.

Stå inte i en öppen skjutdörr. Även vid inbromsning i låga hastigheter kan dörren slå igen och vålla skador. Se upp för flakvagnslastat gods som vid en häftig inbromsning kan komma i rörelse.

2.8 På- och avstigning under färd

På- och avstigning under färd skall ske med försiktighet. Utnyttja därvid fordons rörelse. Stig av respektive på i färdriktningen och aldrig vinkelrätt mot fordonen, vilket inte är tillåtet pga den stora risken att ramla omkull.

2.9 Vagnar med resande

Verksamheten skall planeras så att vagnar med resande inte behöver medföras vid rangering.

Måste så ändå ske krävs (utöver föreskrifterna i stycket "Igångsättning") följande:

att grindar äro stängda respektive motsvarande kedjor pålagda

att resenärernas på- och avstigning under rörelsen förbjudits

att omedelbart före igångsättning visselpipesignal och varningsutrop
"Se upp - Tåget växlar" görs och

att måttligt pådrag och måttlig bromsning sker.

2.10 Rangering och rundgång utan signalgivare

Rangering och rundgång utan signalgivare får förekomma med enskilt lok på alla trafikplatser samt .
vid Åtorp på stallområdet samt mellan stall och växlingssätt (i båda riktningarna).

För lok med brandvagn gäller följande: Föraren får ensam göra rundgång och backa om erforderlig
uppsikt från förarhytt föreligger.

2.11 Samtidiga rangeringar

Pågår samtidigt mer än en rangering skall respektive signalgivare/förare samråda om planerade
rörelser.

2.12 Stall, verkstad och magasin

Rangering skall ske med särskild försiktighet vid stall, verkstad och magasin. Ånglokens skorsten
bör hållas utanför portarna.

2.13 Rangering för hand

Vid rangering av fordon med handkraft skall fordonen skjutas. Gå alltid vänd framåt. Det skall
kontrolleras att tillräcklig bromskraft finns.